

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Rs 108211 19 Rsž
Brčko, 19.07.2019. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kovačević Maide, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S.R. iz B., zastupane po punomoćniku Simić Mirku, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, kojeg zastupa zastupnik po zakonu Pravobraniteljstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi isplate razlike plaća i uplate doprinosa, v.sp. 4.900,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 108211 17 Rs od 23.08.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 19.07.2019. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

I Povodom žalbe tuženog Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, a po službenoj dužnosti, UKIDA se dio presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 108211 17 Rs od 23.08.2018. godine u dijelu stava I i u dijelu stava II izreke u kojem je tuženi obvezan za period počev od avgusta mjeseca 2015. godine zaključno sa mjesecom decembrom 2015. godine, isplatiti tužiteljici S.R. razliku plaća u iznosu od po 199,43 (stotinudevedesetidevet i 43/100 konvertibilnih maraka) i uplatiti razliku doprinosa za penziono i invalidsko osiguranje, i tužba tužiteljice S.R. se u tom dijelu ODBACUJE.

II Žalba tuženog Brčko distrikt Bosne i Hercegovine se ODBIJA kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 108211 17 Rs od 23.08.2018. godine u preostalom dijelu stava I i stava II izreke POTVRĐUJE.

III Presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 108211 17 Rs od 23.08.2018. godine se PREINAČAVA u stavu IV izreke kako slijedi:

Tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine se OBVEZUJE tužiteljici S.R. umjesto iznosa od 670,00 KM (šeststotinasedamdeset konvertibilnih maraka)

platiti troškove parničnog postupka u iznosu od 565,00 KM (petstotinašezdesetpetkonvertibilnihmaraka) u roku od 30 dana od dana prijema ove presude pod prijjetnjom prinudnog izvršenja.

IV Zahtjev tužiteljice S.R. za naknadu troška za sastav odgovora na žalbu se ODBIJA.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 108211 17 Rs od 23.08.2018. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„I Obavezuje se tuženi da tužiteljici na ime neisplaćene razlike plata za period počev od augusta mjeseca 2015.godine pa do jula mjeseca 2017. godine isplati iznos od po 199,43 KM, a za period od 01.08.2017. godine pa do 16.08.2017. godine iznos od 104,09 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom za svaki mjesečni iznos počev od 11-og dana u narednom mjesecu za prethodni mjesec pa sve do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

II Obavezuje se tuženi da tužiteljici obračuna i uplati razliku doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period za koji je vršio umanjenje plate, uzimajući u obzir mjesečnu bruto platu u iznosu od 2.228,60 KM.

III Sa viškom tužbenog zahtjeva, tužiteljica se odbija.

IV Obavezuje se tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 670,00 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.”

Protiv prvostepene presude, tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tuženi) blagovremeno je izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom ovom sudu da njegovu žalbu uvaži i prvostepenu presudu ukine i preinači i odbije tužbeni zahtjev, te mu dosudi parnične troškove prvostepenog i žalbenog postupka.

Tužiteljica S.R. iz B. (u daljem tekstu tužiteljica) je odgovorila na žalbu i u odgovoru potvrđujući pravilnost i zakonitost prvostepene presude pobija žalbene razloge i navode i predlaže da se žalba tuženog odbije u cijelosti kao neosnovana i prvostepena presuda potvrdi, a njoj dosudi trošak za sastav odgovora na žalbu.

Nakon što je ispitaio prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine”, broj 8/09, 52/10 i 27/14- u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je ocijenio da žalba tuženog nije osnovana i odlučio je kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je konačno opredijeljeni zahtjev tužiteljice (tužbeni zahtjev) da joj za period u kojem je kao nastavnica, bez primjedbi na rad, izvodila nastavu sa nižim stupnjem stručne spreme u odnosu na propisanu visoku stručnu spremu, odnosno sa srednjom stručnom spremom, tuženi isplati razliku plaće između plaće koja joj je isplaćivana sukladno platnom razredu VII-1 i plaće za koju smatra da joj pripada za poslove koje je obavljala i za koje je plaća određena u platnom razredu VII-6 zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, kao i zahtjev da joj uplati nadležnom fondu razliku doprinosa za penziona i invalidsko osiguranje i razliku penzije također zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, uz zahtjev za dosudu troškova parničnog postupka.

Tuženi je iskazao protivljenje tužbenom zahtjevu raznim prigovorima, pa se tako prvo branio prigovorom apsolutne nenadležnosti suda, navodom da sud nije nadležan „da u parničnom postupku određuje ili mijenja platni razred i po osnovu iste promjene nalaže isplatu“, zatim je prigovorio blagovremenosti tužbe navodom da je podnesena po isteku zakonom propisanog roka za potraživanja iz radnog odnosa, te je istakao i prigovor pasivne legitimacije u odnosu na tužbeni zahtjev koji se odnosi na isplatu razlike penzije. Osim toga, protivljenje tužbenom zahtjevu, tuženi je iskazao i tvrdnjom da tužiteljica „izvodi apsolutno pogrešan zaključak da su na osnovu člana 148. stav (1) i stav (2) Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama“ („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 10/08, 25/08 i 4/13 - u daljem tekstu Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama) nastavnici koji nemaju visoku stručnu spremu u potpunosti izjednačeni sa nastavnicima sa visokom stručnom spremom, kao i da su nastavnici koji nemaju visoku stručnu spremu „diskriminirani od strane poslodavca“ time što im je određen niži platni razred nego nastavnicima sa visokom stručnom spremom, obzirom da je odredbom člana 5. Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 14/06, 41/06 i 3/13 - u daljem tekstu Zakon o plaćama zaposlenih u organima uprave), „jasno propisano da se platni razred sastoji od više stepeni izraženih koeficijentom, a koji stepen se određuje na osnovu vrste, složenosti, odgovornosti, uticaja i obrazovanja za poslove koje radno mjesto zahtijeva“, a da je „nesporno... da tužilac u periodu, za koji traži isplate ... ne zadovoljava posljednji uslov“ odnosno da „ne posjeduje stepen školske spreme za platni podrazred u okviru istog platnog razreda“.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužiteljica temelji tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji kojima je tuženi osporio

tužbeni zahtjev i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode):

da je presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 091013 15 Rs od 29.06.2016. godine, koja je potvrđena presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 091013 16 Rsž od 16.12.2016. godine, tužiteljici dosuđena naknada razlike plaće između plaće koja joj je isplaćivana sukladno platnom razredu VII-1 i plaće određene platnim razredom VII-6 u periodu od mjeseca septembra 2014. godine do mjeseca decembra 2015. godine sa zakonskim zateznim kamatama, kao i pripadajuća razlika doprinosa za penziona i invalidsko osiguranje za navedeni period,

da sada tužiteljica tužbom traži isplatu naknade za umanjene plaće za period od avgusta mjeseca 2015. godine zaključno sa 16.08.2017. godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, kao i da joj se za navedeni period obračuna i uplati nadležnim fondovima razlika doprinosa za penziona i invalidsko osiguranje, i isplati i razlika penzije,

da je tužiteljica zaključno sa 16.08.2017. godine (odlazak u penziju) bila zaposlenica Odjela za obrazovanje Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – ... škola, sa završenom srednjom stručnom spremom,

da je 24.04.2008. godine stupio na snagu Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, koji u odredbi člana 93. stav 1. propisuje da „nastavu u školama izvodi nastavnik koji ima odgovarajuću visoku stručnu spremu“,

da je tužiteljica u vrijeme stupanja na snagu Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama imala srednju stručnu spremu i navršenih trideset (30) godina radnog staža u nastavi i sukladno zakonskim odredbama, nije bila u obvezi da se doškoluje,

da je i nakon stupanja na snagu navedenog Zakona tužiteljica obavljala poslove i radne zadatke na istom radnom mjestu, bez ikakvih primjedbi na njen rad, ali da je ostvarivala manju plaću u odnosu na nastavnike sa visokom stručnom spremom, koji su obavljali iste poslove i radne zadatke kao i tužiteljica,

da je prema nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke Ibrahimović Kenana, tužiteljici isplaćen manji iznos plaće u odnosu na nastavnike na istoj poziciji koji su obavljali iste poslove (razlika između platnog razreda VII-1 i platnog razreda VII-6) i „to za period počev od augusta mjeseca 2015. godine do jula mjeseca 2017. godine iznos od po 199,43 KM (ukupno 4.786,32 KM), te za period počev od 01.08.2017. godine do 16.08.2017. godine iznos od 104,05 KM“,

obzirom da je tužba podnesena sudu dana 20.12.2017. godine, kojom se traži isplata naknade za umanjenje plaća u periodu od avgusta mjeseca 2015.godine zaključno sa 16.08.2017. godine, prvostepeni sud je zaključio da je tužiteljica tužbu podnijela prije isteka roka propisanog odredbama člana 88. i člana 91. Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine", broj 19/06, 19/07, 25/08, 20/13, 31/14 i 1/15– u daljem tekstu Zakon o radu) i ocijenio da nije osnovan prigovor tuženog da je tužbeni zahtjev podnesen po isteku zakonom propisanih rokova, kao ni prigovor apsolutne nenadležnosti, pošto je utvrdio da „predmet ovog spora i postupka po podnesenoj tužbi nije određivanje ili mijenjanje platnih razreda, nego utvrđenje da li tužiteljica ima prava na koja se poziva, da li su ta prava na zakonu zasnovana i da li su povrijeđena postupcima tuženog“,

kako je radnopravni status državnih službenika, javnih službenika i namještenika reguliran Zakonom o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 9/14, 37/15, 48/16, 9/17 i 50/18- u daljem tekstu Zakon o državnoj službi u organima javne uprave), dok se prvostepeni sud pogrešno pozvao na prijašnji Zakon o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/06, 29/06, 19/07, 2/08, 44/08, 25/09 i 26/09), što ne čini prvostepenu presudu nezakonitom obzirom da je primjenom mjerodavnog zakona valjalo donijeti jednaku odluku, te kako je odredbom člana 6. tog Zakona službenicima, u koju kategoriju spada i tužiteljica, dato pravo da za svoj rad prima plaću i druga materijalna prava i pravo na jednako postupanje i napredovanje, uključujući pravo da bude nagrađena prema rezultatima rada i kako je tužiteljica „obavljala poslove i radne zadatke nastavnika na istim radnim mjestima bez ikakvih primjedbi na njen rad, a za svoj rad ostvarivala je manju platu ... u odnosu na nastavnike koji su obavljali radne zadatke, a imali su VSS“, te iako je odredbom člana 93. Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama propisano da nastavu u školama izvodi nastavnik sa visokom stručnom spremom, ta se odredba ne odnosi na tužiteljicu, jer je na dan stupanja na snagu pomenutog Zakona imala 30 godina staža u nastavi, pošto je odredbom člana 148. istog Zakona omogućeno zatečenim nastavnicima koji imaju 30 i više godina staža u nastavi da „mogu obavljati posao do odlaska u penziju, a zatečeni nastavnici koji imaju manje od 30 godina staža... dužni su steći stručnu spremu propisanu organizacionim planom da bi zadržali status“,

pa je prvostepeni sud na kraju zaključio da tužiteljici „pripada pravo na naknadu plate odnosno razlike plate koju bi primila po platnom razredu VII-6 u odnosu na platni razred VII-1 po kojima joj je isplaćivana plata u spornim periodima“, stoga što je „isplatom plate u manjem iznosu tužiteljica pretrpjela umanjenje imovine, te joj pripada naknada razlike shodno“ odredbi člana 155. Zakona o obligacionim odnosima i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, a kako je vještačenjem

utvrđeno koliki je iznos i za koje vrijeme je tužiteljica primala manju plaću u odnosu na plaću propisanu za iste poslove, koje su obavljali nastavnici sa visokom stručnom spremom, prvostepeni sud je obvezao tuženog da za navedeni period tužiteljici isplati traženi iznos i uplati doprinose za penziono i invalidsko osiguranje,

dok je prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev u dijelu „kojim je tužiteljica tražila isplatu razlike penzije za period od 16.08.2017. godine pa do presuđenja“, pošto je zaključio da tuženi nije pasivno legitimisan za taj dio tužbenog zahtjeva, nego nadležni Fond za penziono i invalidsko osiguranje,

a, odluku o troškovima parničnog postupka prvostepeni sud je utemeljio na odredbi člana 119. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

Prije svega, važno je istaknuti, da sukladno odredbi člana 305. stav 2. Zakona o parničnom postupku sud tokom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi dali je stvar pravosnažno presuđena, i odbaciće tužbu ako utvrdi da je parnica pokrenuta o zahtjevu o kojem je već pravosnažno odlučeno, dok je odredbom člana 336. stav 2. istog Zakona, između ostalog, propisano da će Apelacioni sud ako utvrdi da je u postupku pred Osnovnim sudom odlučeno o zahtjevu o kome je već prije pravosnažno presuđeno ukinuti prvostepenu presudu i odbaciti tužbu.

Kako je predmet ove parnice, između ostalog, i zahtjev tužiteljice (tužbeni zahtjev) da joj tuženi isplati razliku plaća i uplati doprinose nadležnom Fondu za penziono i invalidsko osiguranje za period počev od avgusta 2015. godine zaključno sa decembrom 2015. godine o kojem je odlučeno pravosnažnom presudom broj 96 o Rs 091013 15 Rs od 29.06.2016. godine, dakle, u ove dvije parnice postoji identitet stranaka (tužiteljica S.R. i tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine), identitet tužbenog zahtjeva u tom dijelu i u dijelu tužbenog zahtjeva u ranijoj pravosnažnoj presudi, identitet činjeničnog osnova (u pitanju je identičan činjenični supstrat kao i u ranije okončanom postupku, a koji se odnosi na isplatu naknade plaće između plaće koja je isplaćivana sukladno platnom razredu VII-1 i plaće za poslove koje je obavljala i za koje je plaća određena u platnom razredu VII-6, kao i pripadajućih doprinosa), jasno je da se radi o pravosnažno presuđenoj stvari (res iudicata) u tom dijelu tužbenog zahtjeva, stoga je ovaj sud, sukladno citiranim odredbama Zakona o parničnom postupku, u obvezi da po službenoj dužnosti ukine prvostepenu presudu u dijelu stava I i stava II izreke, u kojem je odlučeno o tužbenom zahtjevu o kojem je ranije odlučeno gore pomenutom pravosnažnom presudom.

U žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, kroz sva tri žalbena razloga, tuženi u bitnom tvrdi da je dosudom tužiteljici obračunatog iznosa razlike između plaće koju je primila i plaće koju su primili nastavnici sa visokom stručnom spremom za isti rad, prvostepeni sud povrijedio odredbe parničnog postupka, koje konkretizira u povredi odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku, jer nije „savjesno i brižljivo cijenio svaki dokaz posebno, kao i sve dokaze zajedno“, a da izreka pobijane presude proturiječi razlozima presude, koji su „sami po sebi nejasni i protivrječni“, te da o odlučnim činjenicama „postoji protivrječnost između onoga što se u razlozima presude navodi i sadržaja isprava i drugih dokaza provedenih u dokaznom postupku“, pogrešno utvrdio činjenično stanje i primjenom odredbi članova 1., 2. i 6. (pogrešno navedeno 7.) Zakona o državnoj službi u organima javne uprave, odredbe člana 5. Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave i odredbi članova 93. i 148. Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama pogrešno primijenio materijalno pravo. S tim u vezi, tvrdi da ovaj parnični postupak „predstavlja radni spor“, stoga što je „tužbeni zahtjev tužilaca proizašao iz odredaba ugovora o radu“ i da zbog toga prvostepeni sud nije mogao svoju presudu zasnovati i na „odredbi člana 155. Zakona o obligacionim odnosima“, pri čemu se poziva na pravno shvaćanje Kantonalnog suda Tuzla u pogledu obveze naknade štete i tvrdi da „tužilac u konkretnom radno-pravnom sporu nije dokazao uzročno-posljedičnu vezu između radnje, odnosno propusta tuženog i prouzrokovane štete... tužiocu“, te da tužiteljici samo zato što ima srednju, a ne visoku stručnu spremu, ne pripada pravo na plaću jednaku plaći nastavnika sa visokom stručnom spremom.

Takve, međutim, tvrdnje tuženog, kada je u pitanju potvrđeni dio prvostepene presude, ovaj sud nije našao osnovanim, jer je protivno njegovim žalbenim navodima ocijenio da je prvostepeni sud u tom dijelu pravilno cijenio i prosudio sve izvedene dokaze u svemu onako kako mu nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku i svakom od dokaza je dao odgovarajući značaj sa aspekta relevantnih gore pomenutih odredbi materijalnog prava, niti pobijana presuda ima nedostataka na koje se žalbom ukazuje (da izreka presude proturiječi razlozima presude, da su razlozi presude u suprotnosti sa sadržajem isprava i drugih dokaza provedenih u prvostepenom postupku). Prvostepeni sud je temeljem provedenih dokaza, utvrdio sve činjenice i okolnosti o kojima se vodi spor i koje su relevantne za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu (misli se na dio tužbe koji nije odbačen) sa aspekta odredbi Zakona o državnoj službi u organima javne uprave, Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave, preuzetog Zakona o obligacionim odnosima, Ustava Bosne i Hercegovine i Prvog protokola uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda koje štite pravo na imovinu. Stečeno uvjerenje o osnovanosti tužbenog zahtjeva, koji nije obuhvaćen presuđenom stvari, prvostepeni sud je opravdao dovoljnim i uvjerljivim razlozima koji imaju logičnu činjeničnu i pravnu osnovu. Prema tome, u obrazloženju prvostepene presude utvrđene relevantne činjenice i okolnosti opravdavaju zaključak prvostepenog suda o utemeljenosti preostalog dijela

tužbenog zahtjeva, i na podlozi utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je pravilno primijenio materijalno pravo. Time u pravcu istaknutih žalbenih razloga i navoda u pogledu potvrđenog dijela prvostepene presude nisu učinjeni žalbom ukazani propusti procesne naravi, a ni činjenične i pravne naravi za koje tuženi tvrdi da su uticali na pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Naime, u prvostepenoj presudi utvrđene relevantne činjenice i okolnosti, kako ih u suštini prikazuju obje strane i koje tuženi ni žalbom nije osporio, a pogotovo ih nije pobio, da tužiteljica spada u kategoriju nastavnika koje ima u vidu odredba člana 148. Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, da je u spornom periodu, bez obzira što nije imala visoku, već srednju stručnu spremu, jednako uspješno kao i nastavnici sa visokom stručnom spremom izvodila nastavu, a da za jednak i bez primjedbi obavljen rad nije bila jednako nagrađena, dostatne su za utvrđenje i zaključak da tužiteljici za jednak rad pripada pravo na plaću jednaku plaći nastavnika sa visokom stručnom spremom.

Jer, odredbom člana 1. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave propisano je da se tim Zakonom regulira radnopravni status državnih službenika, javnih službenika i namještenika u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a prosvjetni radnici (nastavnici) prema definiciji javnog službenika iz odredbe člana 2. stav 1. tačka b) Zakona o državnoj službi u organima javne uprave jesu javni službenici, čiji je radnopravni status reguliran tim propisom i u tom smislu odredbom člana 6. stav 1. tačka b) utvrđeno je pravo na plaću, ali i pravo na jednako postupanje u nagrađivanju sukladno rezultatima svog rada (tačka c). Dakle, svakom javnom službeniku, tako i nastavniku za koju je pomenuti propis odredio da spada u kategoriju javnih službenika, pripada pravo na jednaku plaću sukladno rezultatima rada.

Kada je to tako, da propis kojim je reguliran radnopravni status nastavnika, ne pravi distinkciju između nastavnika sa visokom i nastavnika sa srednjom školskom (stručnom) spremom u nagrađivanju (plaći) za jednak rad i da je i Zakonom o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama data mogućnost određenim kategorijama nastavnika sa srednjom stručnom spremom da izvode nastavu kao i nastavnici sa visokom stručnom spremom i da je tužiteljica jednako uspješno, bez primjedbi i sa uspješnim ocjenama kao i nastavnici sa visokom stručnom spremom izvodila nastavu, onda tužiteljici pripada i ista plaća sukladno načelu „ista plaća za isti ili sličan posao“ koje se proteže kroz odredbe pomenutih propisa i koje je kao načelo ugrađeno i u Zakon o plaćama zaposlenih u organima uprave, sukladno kojem propisu se i nastavnicima, kao javnim službenicima, određuje plaća.

Što se tiče prigovora da je tužba podnesena po isteku roka propisanog odredbom člana 88. stav 4. Zakona o radu, koji je tuženi istakao u prvostepenom postupku, a prvostepeni sud zaključio da je neosnovan, na kojem inzistira i u

žalbi, i ovaj sud nalazi da taj prigovor nije osnovan i da je tužbeni zahtjev tužiteljica postavila blagovremeno.

Kod toga, prvo valja naglasiti da se u predmetima u kojima se radi o novčanim potraživanjima iz radnog odnosa ne primjenjuje zastarni rok propisan odredbom člana 88. Zakona o radu, nego se ima primijeniti odredba člana 91. istog Zakona, kojom je određeno da potraživanja iz radnog odnosa zastarijevaju protekom tri (3) godine od dana nastanka potraživanja, ukoliko neki poseban slučaj ne predviđa drugi rok zastarijevanja. S tim u vezi je i građansko-privredno-upravno odjeljenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izrazilo svoj pravni stav 13.05.2016. godine, pod poslovnim brojem 097-0-Su-16-000381, prema kojem je rok predviđen odredbom člana 91. Zakona o radu zastarni rok materijalnog prava, čijim protekom ne prestaje pravo na novčano potraživanje iz radnog odnosa, već zaposlenik zbog svog pasivnog držanja gubi pravo na zaštitu svoga prava ako poslodavac istakne prigovor zastare, na koji rok sud ne pazi po službenoj dužnosti, dok su rokovi iz odredbe člana 88. stav 4. Zakona o radu prekluzivni rokovi, čijim se protekom gubi pravo na podnošenje tužbe radi utvrđivanja povrede i zaštite drugih prava iz radnog odnosa i na njih sud pazi po službenoj dužnosti.

A, kako je tužiteljica radi ostvarenja novčanih potraživanja iz radnog odnosa nastalih u periodu od avgusta 2015. godine (odnosno pripada joj pravo od januara 2016. godine) zaključno sa 16.08.2017. godine, tužbu podnijela sudu dana 20.12.2017. godine, onda je jasno da nije protekao rok od tri (3) godine koji determiniše pravo radnika na ostvarenje novčanih potraživanja iz radnog odnosa, što će reći da njeno potraživanje nije zastarjelo.

S tim u vezi, neosnovana je i tvrdnja tuženog iznesena u žalbi da nastavnici sa srednjom stručnom spremom ne obavljaju isti posao kao i nastavnici sa visokom stručnom spremom, jer ne obavljaju poslove mentorstva, niti mogu biti članovi odbora za zapošljavanje novih nastavnika. Ovo stoga što navedeni poslovi nisu utvrđeni Organizacionim planom i programom kao sastavni dio djelokruga rada svakog nastavnika sa visokom stručnom spremom, pošto se ne obavljaju stalno, već samo u slučaju potrebe, pri čemu je nastavnicima sa visokom stručnom spremom koji ne obavljaju navedene poslove, četrdeset (40) sati u radnoj nedelji raspoređeno na isti način kao i nastavnicima sa srednjom stručnom spremom. Također, pravno shvaćanje Kantonalnog suda Tuzla na koje se tuženi poziva u žalbi, ne može uticati na pravilnost i zakonitost prvostepene presude, budući da odluke i pravna shvaćanja drugih sudova nisu obvezujuće za ovaj sud.

Dakle, obavljani posao koji određeno radno mjesto zahtijeva, uspješnost i postignuti rezultati posla, bez obzira na stručnu spremu, temeljni su kriteriji koji određuju plaću, pa kada tuženi u obračunu i isplati plaće tužiteljici nije poštovao

ove kriterije, time je povrijedio temeljno pravo tužiteljice: pravo na jednaku plaću za jednak i jednako uspješno obavljeni posao.

Stoga, kada je tužiteljica jednako uspješno obavljala posao koji radno mjesto nastavnika zahtjeva, onda je suglasno pravu da bude plaćena (nagrađena) za svoj faktički obavljeni rad, imala legitimno očekivanje da će joj tuženi platiti posao koji je obavila i koje zahtjeva radno mjesto nastavnika.

Prema tome, kako je povodom žalbe, a po službenoj dužnosti, utvrđeno da se radi o djelimično presuđenoj stvari, dok kod iznesenog nisu osnovani žalbeni razlozi i navodi zbog kojih tuženi pobija prvostepenu presudu u dijelu koji nije ukinut, sve činjenice i okolnosti obzirom na odredbe gore iznesenih materijalnih propisa po kojima se postavljeni tužbeni zahtjev raspravlja i prosuđuje su potpuno i pravilno utvrđene, nisu povrijeđena pravila od kojih ovisi osnovanost tužbenog zahtjeva sadržanog u dijelu tužbe koja nije odbačena, pošto je prvostepena presuda pravilna sa stanovišta primjene materijalnog prava (uključujući i supsidijarnu primjenu općih načela odgovornosti za štetu, propisanih Zakonom o obligacionim odnosima, pošto je radni odnos konstituiran kao ugovorni odnos i ispunjenje prava i obveza predstavlja suštinu radnog odnosa), a nisu počinjene ni žalbom ukazane povrede parničnog postupka, valjalo je povodom žalbe tuženog, a po službenoj dužnosti, prvostepenu presudu u dijelu stava I i u dijelu stava II izreke ukinuti i tužbu u tom dijelu odbaciti na osnovu odredbe člana 336. stav 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a žalbu tuženog kao neosnovanu odbiti i prvostepenu presudu u preostalom dijelu stava I i stava II izreke potvrditi, na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Budući da je prvostepena presuda, po službenoj dužnosti, a povodom žalbe tuženog, djelimično ukinuta i tužba u tom dijelu odbačena, valjalo je na osnovu odredbe člana 130. stav 2. Zakona o parničnom postupku donijeti odluku o troškovima cijelog postupka i preinačiti odluku o troškovima parničnog postupka, a na osnovu odredbe člana 119. stav 2. istog Zakona, te tuženog obvezati, da razmjerno postignutom uspjehu u parnici, tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 565,00 KM. Troškovi se odnose na trošak nagrade advokatu za sastav tužbe u iznosu od 100,00 KM bez PDV-a (obzirom da punomoćnik tužiteljice u spis predmeta nije dostavio dokaz da je obveznik PDV-a), za zastupanje na ročištima održanim dana 19.04.2018. godine i 23.08.2018. godine u iznosima od po 100,00 KM, prema članu 2. tarifni broj 2., i članu 14. stav 2. u Distriktu mjerodavne Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/00), kao i trošak takse na tužbu i presudu u iznosu od po 100,00 KM, prema tarifnom broju 2. Taksene tarife Zakona o sudskim taksama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 5/01, 12/02 i 23/03), što čini iznos od 500,00 KM, od čega iznos od 395,00 KM predstavlja 79%, koliki je uspjeh tužiteljice u sporu, prema

označenoj vrijednosti predmeta spora, s tim što tužiteljici pripadaju i troškovi vještačenja u punom iznosu od 170,00 KM, obzirom da su bili nužni za utvrđivanje visine tužbenog zahtjeva.

Zahtjev tužiteljice za naknadu troška nagrade advokatu za sastav odgovora na žalbu valjalo je odbiti, budući da prema odredbi člana 323. stav 1. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odgovor na žalbu nije obvezna procesna radnja, a po ocjeni ovog suda, ta procesna radnja (pa tako i trošak vezan za nju) nije bio nužan prema sadržaju odgovora na žalbu za zaštitu prava tužiteljice u ovom sporu.

Prvostepena presuda u stavu III izreke nije bila predmet razmatranja žalbenog vijeća, jer se u tom dijelu nije žalbom pobijala i u tom dijelu u stavu III izreke prvostepena presuda je ostala neizmijenjena.

Na osnovu svega izloženog odlučeno je kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević